

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

č. j. ČŠIL-639/11-L

Název právnické osoby	Střední průmyslová škola textilní, Liberec, Tyršova 1,
vykonávající činnost školy:	příspěvková organizace
Sídlo:	Tyršova 1, 460 81 Liberec
IČ:	46 747 974
Identifikátor:	600 010 643
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Ing. Vilmou Hrudovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2
Místo inspekční činnosti:	Liberec, Tyršova 1
Termín inspekční činnosti:	21. - 23. a 25. listopad 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení právnické osoby vykonávající činnost školy podle § 12 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

- Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona ve střední škole.
- Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle učebních dokumentů ve smyslu § 185 odst. 1 školského zákona podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona ve střední škole.
- Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona ve střední škole.

Aktuální stav školy

Střední průmyslová škola textilní, Liberec, Tyršova 1 (dále škola, subjekt, instituce), jejíž historie sahá až do poloviny 19. století, byla zřízena Libereckým krajem jako příspěvková organizace s právní subjektivitou. Vykonává činnost střední školy s kapacitou 500 žáků a v současné době je jedinou institucí svého typu v libereckém regionu.

Ve školním roce 2011/2012 jsou ve střední škole realizovány tyto obory vzdělání v denní formě studia, které se v souladu se zápisem do školského rejstříku vyučují podle školního

vzdělávacího programu (ŠVP) nebo podle celostátně platných učebních dokumentů (dobíhající obory):

- 31-41-M/01 Textilnictví (ŠVP)
- 31-41-M/004 Textilní výroba a podnikatelství (dobíhající obor)
- 31-43-M/01 Oděvnictví (ŠVP)
- 31-43-M/001 Oděvnictví (dobíhající obor)

Výkony školy mají oproti minulým letům klesající tendenci. Celkově v posledních třech letech škola vykazuje průměrně 250 žáků, přičemž v roce 2009/2010 zahajovalo školní rok 281 žáků a v minulém školním roce 254. K datu školní inspekce se v 10 třídách denního studia vzdělávalo 212 žáků. Celková kapacita školy tak byla naplněna ze 42 %. Vzhledem k zaměření školy a jejím specifickým se ke svému budoucímu povolání připravují žáci nejen z Liberce a blízkého okolí, ale také z dalších míst Libereckého kraje.

Pedagogický sbor je stabilizovaný, z celkového počtu 21 interních učitelů teoretického i praktického vyučování splňovalo podmínku odborné kvalifikace 95 % pracovníků.

Prostorové a materiální podmínky se průběžně zlepšují, od inspekční činnosti realizované v roce 2006 bylo modernizováno technické zařízení zejména v oblasti informačních a komunikačních technologií (ICT). Zlepšuje se vybavení kmenových i odborných učeben, zázemí školních dílen a pracovní prostředí učitelů, postupně je upravován estetický vzhled historického interiéru školy.

Podrobnější informace o činnosti střední školy jsou uvedeny na jejích webových stránkách.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona a školního vzdělávacího programu

Škola poskytuje střední vzdělávání zakončené maturitní zkouškou v souladu s podmínkami, za kterých byla zařazena do školského rejstříku. Organizace výchovně-vzdělávací činnosti se řídí platnými školskými předpisy a vnitřními normami školy. Vnitřní dokumenty vydané ředitelkou k organizaci a řízení školy podporují realizaci vzdělávacích programů a naplňování jejich cílů. Strategickým dokumentem určujícím základní orientaci školy je „Koncepte střední průmyslové školy textilní“. Subjekt pravdivě vykazuje údaje o činnosti, nemá vypracovanou zprávu z vlastního hodnocení. Výroční zprávy vycházejí z výsledků SWOT analýzy a z pilotního ověření hodnocení kvality školy.

Výuka probíhá podle platných učebních dokumentů a ŠVP, které byly vypracovány v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy (RVP). Rozvrh výuky respektuje základní psychohygienické zásady, zároveň vyčleňuje prostor pro výuku žáků ve volitelných předmětech. Týdenní hodinové dotace pro vyučované předměty, které jsou uvedeny v rozvrhu hodin, korespondují se školními učebními plány.

Školu řídí zkušený management, rozdělení kompetencí a odpovědnosti v řízení pedagogického procesu je jasně stanoveno. Ředitelka školy, která je ve funkci od roku 2001, splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon funkce a plní právní povinnosti stanovené školským zákonem. S pedagogickou radou projednává všechny zásadní dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy, pro operativní řešení pracovních úkolů i přenos informací v návaznosti na porady vedení školy svolává týdenní pracovní porady. Vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). Finanční prostředky ze státního rozpočtu hospodárně a efektivně využívá v souladu s účelem jejich poskytnutí.

Pravidelný kontakt se zákonnými zástupci žáků je posilován konáním třídních schůzek a individuálními konzultacemi. Instituce rozvíjí partnerství s novými zájemci o vzdělávání a vytváří vazby směrem k široké veřejnosti především realizací dnů otevřených dveří, pořádáním prezentačních akcí školy a zveřejňováním informací o školních aktivitách na webových stránkách školy.

Partnerství se zřizovatelem a školskou radou probíhá standardně. Úzká spolupráce s Úřadem práce v Liberci (ÚP) má dopad na aktivní podporu kariérového poradenství ve škole. Osvědčily se prezentace školy navazující přímé kontakty se žáky 9. tříd a informující zájemce o studium z regionu přímo na pracovišti ÚP.

Aktivní navazování nových kontaktů (Asociace textilního, oděvního a kožedělného průmyslu ATOK s. r. o., Decathlon Liberec aj.), spolupráce se stálými sociálními partnery (prezentace výzkumu v oblasti nanovláken Technickou univerzitou Liberec) a partnery v textilních a strojních podnicích (např. Velveta Varnsdorf, Elas Hrádek n. N.) přispívají ke zvyšování kvality vzdělávání, k zajišťování praxe žáků 3. a 4. ročníků, k hledání cest pro podporu oborů realizovaných školou i k rozšíření uplatnění absolventů mimo úzkou profilaci školy.

V rámci projektového řízení škola vstupuje spíše do menších projektů s rozmanitým zaměřením v oblasti ekologie, nových forem vzdělávání žáků, kvality vzdělávání, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (Zelená škola, Metodika online výuky, 3P – praxe pro praxi, Hodnocení kvality vzdělávání v Libereckém kraji), není však zapojena v žádném rozvojovém projektu na bázi evropské spolupráce.

V oblasti personálních podmínek probíhá ve škole pozitivní vývoj. Během posledních tří let škola přijala opatření k odstraňování personálních rizik především v oblasti kvalifikovanosti. Z aktuálního celkového počtu 21 členů pedagogického sboru s vyšším věkovým průměrem nesplňuje pouze jeden pedagog podmínky odborné kvalifikace, jedna učitelka studuje pro doplnění odborné kvalifikace. Výchovná poradkyně a školní metodička prevence, které splňují požadované kvalifikační požadavky, jsou odborníky s aktivním přístupem a zájmem o danou problematiku.

Plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků reaguje na nutné aktuální požadavky pedagogů a průběžné potřeby školy především v oblasti zlepšení informační gramotnosti, schopnosti komunikace v cizích jazycích a realizace státních maturit.

Zaznamenané interpersonální vztahy mezi zaměstnanci školy jsou na standardní úrovni a vhodně přispívají k tvorbě příznivého školního klimatu.

Škola má materiální předpoklady pro realizaci školních vzdělávacích programů a obsahu vzdělávání. Výuka všeobecně vzdělávacích předmětů probíhá v kmenových učebnách, odborné předměty, cizí jazyky, písemná a elektronická komunikace a informační a komunikační technologie jsou vyučovány ve speciálních učebnách. V porovnání se závěry z inspekční činnosti zaměřené na vybavení ICT technikou (rok 2006) byl zaznamenán příznivý posun. Současný zjištěný stav, kdy na jeden počítač připojený k internetu připadá 4,8 žáka, hodnotí Česká školní inspekce (ČŠI) jako dostačující. Ve škole se zvýšil počet ICT učeben na tři, jedna z nich slouží jako písárna pro výuku psaní desetiprstovou hmatovou metodou. Současně probíhá modernizace počítačové sítě.

Kvalitu výuky podporuje využívání dataprojektorů, interaktivní tabule a kamery pro snímání a projekci předmětů. Pro odborné předměty oděvní a textilní je využívána laboratoř s mikroskopy a přístroji, které slouží k vyhodnocování vlastností textilií. Oděvní praxe je realizována ve školních dílnách, tkalcovně, pletárně a přádelně. Strojový park je již zčásti zastaralý a nefunkční a je využíván pro teoretickou výuku strojnictví a

automatizace. Údržba zařízení a modernizace učeben, laboratoří a školních dílen probíhá postupně a v závislosti na finančních prostředcích.

Škola získává a hospodárně využívá finanční zdroje prostřednictvím státního rozpočtu a zřizovatele. Finanční situaci školy zlepšují národní rozvojové projekty vyhlášené MŠMT (v roce 2010 např. Pokusné ověřování nové formy a organizace ukončování středního vzdělávání maturitní zkouškou). V roce 2010 participovala na projektu Kvalita školy vyhlášeném Libereckým krajem. Jiné projekty škola nerealizovala.

Materiální a finanční předpoklady školy jsou na základní úrovni, kterou se škola snaží udržovat, priority určuje podle svých rozpočtových možností. To vytváří základní podmínky pro chod školy. Jako možné riziko se jeví průběžný pokles žáků ve vztahu k financování školy v oblasti nákladů na platy ze státního rozpočtu.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ke vztahu ke školnímu vzdělávacímu programu

Vzdělávací program školy tvoří dobíhající obory, ve kterých probíhá výuka podle vzdělávacích dokumentů schválených MŠMT, a obory s vlastním školním vzdělávacím programem. Ve školním roce 2009/2010 zahájila škola vzdělávání podle ŠVP v oboru vzdělání Textilnictví, ve školním roce 2010/2011 v oboru Oděvnictví. ČŠI provedla komparační analýzu obou školních vzdělávacích programů a konstatovala, že sledované ŠVP jsou kvalitně zpracovány a jsou v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy (RVP). V učebních plánech jsou zařazeny všechny vzdělávací oblasti včetně odborného vzdělávání, průřezová témata jsou systematicky začleněna do předmětů a jsou podporovány mezipředmětové vztahy. Disponibilní hodiny jsou využity pro rovnoměrné posílení všeobecně vzdělávací i odborné složky. Toto rozvržení je v souladu se vzdělávacími záměry školy a deklarovanými profily absolventů.

Vyučování je dobře organizované s ohledem na různorodé potřeby vzdělávacích oborů, zejména průběžné propojování teoretické výuky a praktického vyučování v rámci učebni a souvislé odborné praxe. Pod vedením učitelů řídicích praktické vyučování probíhá odborná praxe ve školních dílnách a na pracovištích textilních firem. Její významnou součástí jsou propagační akce školy.

Uchazeči o vzdělávání jsou přijímáni v rámci přijímacího řízení konaného bez přijímací zkoušky. Zájemci o studium do dvou realizovaných oborů ve školním roce 2011/2012 byli dostupným způsobem a v souladu s platnými předpisy informováni například na webových stránkách školy nebo v rámci dne otevřených dveří. Vzhledem k charakteru vzdělávání (práce na strojích) nemohou být ke vzdělávání přijímáni žáci s tělesným postižením.

Škola podporuje všestranný rozvoj žáků a zohledňuje vzdělávací potřeby každého jednotlivce. Dvaceti žákům se specifickými poruchami učení, deseti žákům se zdravotním znevýhodněním a dalším žákům s riziky neúspěšnosti jsou vytvářeny odpovídající podmínky pro vzdělávání. Ve škole dobře funguje systém konzultačních hodin, pedagogové jsou informováni o individuálních potřebách žáků, o volbě vhodných metod výuky a způsobu hodnocení. Talentovaní jedinci jsou motivováni k účasti ve sportovních soutěžích a olympiádách. V souladu s profilací školy v oděvnictví však především prezentují svoji tvůrčí invenci při pořádání módních přehlídek v rámci prezentací vzdělávání (AMOS, EDUCA aj.) a při účasti v odborných soutěžích (Mladý módní tvůrce v Jihlavě).

Poradenské služby výchovné poradkyně, která úzce spolupracuje se školní metodičkou prevence, mají velmi dobrou úroveň, nabízejí odbornou individuálně poradenskou

a konzultační činnost a jsou dále doplňovány informacemi výchovné poradkyně na webu školy. Prostředí instituce s menším počtem žáků umožňuje operativní řešení výchovně vzdělávacích problémů a zajištění individuálního přístupu. Škola respektuje právo na rovnost žáků, podporuje jejich úspěšnost, zohledňuje specifika regionu a pomáhá jedincům v obtížných životních situacích. Nastavené preventivní systémy školy, spolupráce s poradenskými zařízeními a se Střediskem výchovné péče Čáp v oblasti specifické prevence, pravidelná organizace harmonizačních dnů napomáhají řešení vzdělávacích problémů, záškoláctví a eliminaci projevů rizikového chování žáků, přispívají k předcházení většího výskytu sociálně patologických jevů a ke snižování míry úrazovosti žáků, která má v posledních třech letech sestupnou tendenci.

Podmínky pro zajištění bezpečnosti, zdraví a ochrany žáků před sociálně patologickými jevy a projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí obsahuje školní řád. Klima subjektu a jeho vnitřní život podporují zdravý vývoj žáků a naplňování účinné preventivní strategie školy.

Nabídkou volitelných předmětů, pořádáním sportovních kurzů (lyžařský, sportovně – turistický) a mimoškolních zájmových činností (olympiády, tematické a zahraniční poznávací zájezdy, kroužek modelingu a oděvního návrhářství) škola motivuje žáky k využívání vzdělávacích i volnočasových aktivit a udržuje kontinuitu vzdělávání s reálným prostředím. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními subjekt zajišťuje odbornou pomoc při řešení studijních a výchovných problémů.

Sledovaný obsah, cíle a činnosti žáků v společenskovedním, jazykovém a odborném vzdělávání přispívaly k podpoře klíčových kompetencí, zejména kompetencí odborných, komunikativních, sociálních, schopnosti pracovat s prostředky ICT a kompetencí k řešení problémů. Žáci rozvíjeli vybavenost funkčními gramotnostmi zejména v oblasti čtenářské a sociální gramotnosti a schopnosti komunikovat v cizím jazyce, podporovanou prací se základními informačními zdroji a využitím jednoduchých prezentací učitelů.

Rezervy jsou v hodnocení úrovně funkčních gramotností a přijímání opatření k jejich dalšímu rozvoji, v řešení problémových úkolů a v uplatňování aktivizujících metod. Pozitivem při propojování vzdělávání s praxí je aktivní činnost žáků v oblastech profilace činnosti školy (módní přehlídky navazující na vlastní navrhování oděvů, přehlídky oděvů jiných firem, např. se sportovní tematikou). Dochází tak k uplatnění individuálních předpokladů a talentu, je posilována schopnost týmové práce, vnímání a přijímání názorů pedagogů a spolužáků.

Vzdělávání probíhalo převážně v klidném a vstřícném sociálním klimatu. Bylo založeno na individuálním přístupu, využívalo povzbuzení, pochvalu a pozitivní hodnocení s cílem aktivizovat a motivovat žáky k dobrému výkonu, vést je k důvěře ve vlastní schopnosti. Vedle výuky cílené na předání maxima informací formou výkladu vyučujícího byl ve většině dalších sledovaných hodin částečně vytvářen prostor pro samostatný projev žáků, vyvozování souvislostí, vytváření vazeb a práci s chybou, pro využití informačních technologií nebo didaktické techniky. Uplatnění žáků při řešení problémových úkolů, při diferencovaných činnostech, při vzájemném hodnocení nebo sebehodnocení bylo zaznamenáno spíše ojediněle.

V rámci inspekční činnosti proběhlo ve škole šetření **sociální gramotnosti** žáků středních škol. Jeho součástí byla analýza dokumentace o průběhu a výsledcích vzdělávání v oblasti společenskovedních předmětů, hospitace v hodinách dějepisu a občanské nauky, rozhovory s příslušnými vyučujícími a s vedením školy. V jedné ze tříd třetího ročníku byla zadána anketa monitorující sociální citění a postoje žáků. Vzdělávání v společenskovedních předmětech se významnou měrou podílelo na rozvoji sociální gramotnosti žáků (otevřená komunikace, formulace vlastních podnětů a návrhů). V průběhu hospitovaných hodin žáci

akceptovali dohodnutá pravidla slušného chování, k plnění svých studijních povinností většinou přistupovali zodpovědně. Podrobnější údaje a poznatky z tohoto šetření budou součástí samostatné tematické zprávy zpracované v celostátním měřítku.

Škola pravidelně sleduje a systematicky hodnotí dosahované výsledky vzdělávání žáků na čtvrtletních jednáních pedagogické rady, průběžné výsledky jsou projednávány v předmětových komisích, v pedagogickém sboru a s rodiči žáků. Přestože prospěchové problémy žáků škola řeší nabídkou doučování a konzultacemi s výchovnou poradkyní, je školní neúspěšnost vysoká. Hlavní příčinou je častá a velká absence žáků

Pravidelně probíhá interní testování ve vstupních ročnících v předmětech cizí jazyk a matematika, z celostátního testování škola využila maturitní generálku MAG'10. Posouzení úrovně žáků 3. ročníku a jejich připravenosti k maturitě v základních předmětech bylo provedeno v rámci projektu Kvalita školy. V rámci téhož projektu bylo možné při workshopech sledovat srovnání úspěšnosti žáků s jinými školami.

Profesní uplatnění svých absolventů škola sleduje a na základě funkční spolupráce s ÚP provádí průběžné monitorování jejich uplatnění na trhu práce. Aktuálně všichni absolventi pracují nebo dále studují.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání ve shodě s podmínkami uvedenými v zápisu ve školském rejstříku.

Průběh vzdělávání směřuje k podpoře rozvoje osobnosti žáka v souladu s profilací školy. Bezpečnost a ochrana zdraví žáků ve škole jsou zajištěny.

Obsah školních vzdělávacích programů je v souladu s rámcovými vzdělávacími programy pro odborné vzdělávání. V ročnících, kde žáci nejsou vzděláváni podle ŠVP, probíhá výuka podle schválených učebních dokumentů.

Nastavený systém organizace a řízení činnosti školy je funkční.

Škola vytváří pro vzdělávání žáků vhodné podmínky. Rovnost příležitostí ke vzdělávání i rovnost přístupu k poradenským službám je pro všechny žáky zajištěna.

Finanční prostředky ve sledovaném období, personální a materiální podmínky vytvářejí předpoklad pro funkční chod školy a umožňují realizovat ŠVP. Potenciálním rizikem je klesající počet žáků.

Přílohy inspekční zprávy

1. Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec 1, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.l@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně

připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole a v Libereckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Liberci dne 4. 1. 2012

(razítko ano)

Mgr. Jitka Šafaříková, školní inspektorka

Jitka Šafaříková v. r.

Mgr. Iva Kvízová, školní inspektorka

Iva Kvízová v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Liberci dne 6. 1. 2012

(razítko ano)

Ing. Vilma Hrudová, ředitelka školy

Vilma Hrudová v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.